

ODLOČBA KOMISIJE**z dne 19. julija 2004****o razglasitvi koncentracije za združljivo s skupnim trgom in delovanjem Sporazuma EGP****(Zadeva št. COMP/M.3333 – SONY/BMG)**

(notificirana pod dokumentarno številko K(2004) 2815)

(Besedilo v angleškem jeziku je edino verodostojno)**(Besedilo velja za EGP)**

(2005/188/ES)

Komisija je 19. julija 2004 na podlagi Uredbe Sveta (EGS) št. 4064/89 z dne 21. decembra 1989 o nadzoru koncentracij podjetij⁽¹⁾ in zlasti člena 8(2) Uredbe sprejela odločbo glede združitve. Nezaupna različica celotne odločbe je v verodostojnem jeziku zadeve in v delovnih jezikih Komisije objavljena na spletni strani Generalnega direktorata za konkurenco: http://europa.eu.int/comm/competition/index_en.html

- (1) Komisija je 9. januarja 2004 v skladu s členom 4 Uredbe (EGS) št. 4064/89 („Uredba o združitvi“) prejela priglasitev transakcije, s katero družbi Bertelsmann AG („Bertelsmann“) in Sony Corporation of America, ki pripada skupini Sony („Sony“), svoja globalna podjetja za snemanje glasbe (razen Sonyjevih dejavnosti na Japonskem) združujeta v skupno podjetje. To skupno podjetje bo pod imenom Sony BMG delovalo pri odkrivanju in spodbujanju izvajalcev (tako imenovanega A&R⁽²⁾) ter poznejšega trženja in prodaje glasbenih posnetkov. Družba Sony BMG se ne bo ukvarjala s sorodnimi dejavnostmi, kot so glasbeno založništvo ter proizvodnja in distribucija fonogramov.
- (2) Bertelsmann je mednarodno medijsko podjetje, ki v svetovnem merilu deluje na področju snemanja in izdajanja glasbe, televizije in radia, izdajanja knjig in revij, tiskanja ter knjižnih in glasbenih klubov. Na področju glasbenih posnetkov je podjetje Bertelsmann dejavno preko Bertelsmann Music Group („BMG“), svoje hčerinske družbe v popolni lasti. Znamke družbe BMG vključujejo Arista Records, Jive Records, Zomba in RCA.
- (3) Sony deluje na svetovni ravni na področju snemanja in izdajanja glasbe, industrijske elektronike in elektronike za široko potrošnjo ter na področju zabave. Na področju glasbenih posnetkov je dejaven preko Sony Music Entertainment. Sonyjeve znamke vključujejo Columbia Records Group, Epic Records Group in Sony Classical.
- (4) Svetovalni odbor za koncentracije je na svojem 127. sestanku dne 9. julija 2004 sprejel pozitivno mnenje o osnutku odločbe o odobritvi, ki mu ga je predložila Komisija.
- (5) Pooblaščenec za zaslišanje je v poročilu z dne 5. julija 2004 izrazil stališče, da je bila pravica pogodbenic do zaslišanja spoštovana.

I. UPOŠTEVNI TRGI**Glasbeni posnetki**

- (6) Komisija je ugotovila, da je mogoče upoštevni *proizvodni* trg glasbenih posnetkov (vključno z „A&R“ ter promocijo, prodajo in trženjem glasbenih posnetkov) razdeliti na ločene proizvodne trge na podlagi žanra (kot so mednarodni pop, domači pop, klasična glasba) ali za kompilacije. Vendar bi lahko za namen obravnavane zadeve vprašanje o tem, ali gre pri zgoraj navedenih žanrih ali kategorijah za ločene trge, ostalo odprto, saj naj koncentracija ne bi privedla do ustvarjanja ali krepitev prevladujočega položaja ne glede na to, katera določitev trga je pri tem upoštevana.
- (7) Raziskava trga je potrdila številne dejavnike (npr. to, da dejavnosti A&R, oblikovanje cen, prodaja in trženje potekajo večinoma na nacionalni ravni, da je veliko povpraševanje po lokalnem repertoarju in omejena mednarodna prisotnost neodvisnih proizvajalcev fonogramov), zaradi katerih veljajo upoštevni *geografski* trgi glasbenih posnetkov za nacionalne.

Glasba na spletu

- (8) Komisija na podlagi svojih ugotovitev iz raziskave trga ocenjuje, da glasba na spletu ni del trga fizičnih glasbenih posnetkov, zlasti zaradi razlik v izdelkih in drugačne distribucije. Ugotovila je, da je treba ločevati med dvema različnima proizvodnima trgovama glasbe na spletu: (i) trg na debelo za dovoljenja za glasbo na spletu in (ii) trg na drobno za distribucijo glasbe na spletu.

⁽¹⁾ UL L 395, 30.12.1989, str. 1. Uredba, kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo (ES) št. 1310/97, UL L 180, 9.7.1997, str. 1.

⁽²⁾ A&R = Artist and Repertoire (izvajalci in repertoar); področje, ki je v glasbeni industriji enakovredno raziskavam in razvoju.

- (9) Za namen obravnavane zadeve Komisija upošteva, da sta tako trg na debelo za dovoljenja za glasbo na spletu kakor trg na drobno za distribucijo glasbe na spletu nacionalna po obsegu. To se lahko v prihodnosti spremeni, odvisno od nadaljnega čezmejnega razvoja dogodkov na področju podeljevanja dovoljenj in distribucije glasbe na spletu.
- (14) Pri ocenjevanju, ali na trgih glasbenih posnetkov obstaja kolektivni prevladujoči položaj med petimi glavnimi proizvajalci fonogramov, je Komisija analizirala, ali bi v zadnjih treh do štirih letih v državah članicah EGP lahko prišlo do oblikovanja usklajene cenovne politike glavnih proizvajalcev fonogramov.

Glasbeno založništvo

- (10) Komisija je ob upoštevanju vidikov povpraševanja in vidikov ponudbe ugotovila znake, ki kažejo na obstoj ločenih proizvodnih trgov glasbenega založništva glede na izkoriščanje različnih kategorij pravic (tj. mehanične pravice, izvajalske pravice, pravice do sinhronizacije, pravice do tiskanja in druge pravice). Vendar bi lahko vprašanje natančnega obsega upoštevnega proizvodnega trga ostalo odprto, saj je ocena konkurenčnosti enaka ne glede na to, katera določitev trga se pri tem upošteva.
- (11) Raziskava trga je potrdila, da je trg po svojem geografskem obsegu kljub nekaterim čezmejnim prvinam v bistvu nacionalen, glede na to, da se licenčnine za mehanične in izvajalske pravice pobirajo večinoma na nacionalni podlagi. Za namen obravnavane zadeve bi lahko vprašanje natančnega obsega upoštevnega geografskega trga ostalo odprto, saj je ocena konkurenčnosti enaka ne glede na to, katera določitev trga se pri tem upošteva.
- (15) V ta namen je Komisija raziskala gibanje veleprodajnih cen petih glavnih proizvajalcev fonogramov za trgovce na veliko in drobno v vsaki državi članici v obdobju 1998–2003. Zlasti se je analiza Komisije osredotočila na gibanje povprečnih neto veleprodajnih cen, objavljenih cen za trgovce (PPD), razmerij med bruto in neto cenami ter popustov na ravni računov in naknadnih popustov.
- (16) Da bi ocenila možno uskladitev veleprodajnih cen glavnih proizvajalcev fonogramov, je Komisija analizirala podobnost gibanja povprečnih neto cen (usklajenih z inflacijo) za prvih 100 najbolje prodajanih enojnih albumov vsakega glavnega proizvajalca fonogramov v petih največjih državah članicah (to velja za reprezentativni vzorec, saj 100 najbolje prodajanih enojnih albumov predstavlja približno 70–80 % skupne prodaje fonogramov glavnih proizvajalcev). Drugič, Komisija je preučila, ali je bila morda kakšna uskladitev cen dosežena tako, da so se kot podlaga zanjo uporabile cene po ceniku (PPD). Tretjič, Komisija je analizirala, ali so bili popusti različnih glavnih proizvajalcev fonogramov usklajeni in dovolj pregledni, da bi se omogočilo učinkovito spremljanje konkurenčnega obnašanja.

Francija, Nemčija, Italija, Španija, Združeno kraljestvo

II. OCENA

A. Možnost krepitve kolektivnega prevladujočega položaja na trgih glasbenih posnetkov

Uvod

- (12) Preiskava Komisije ni prinesla dovolj trdnih dokazov o obstoju kolektivnega prevladujočega položaja petih glavnih proizvajalcev fonogramov (Sony, BMG, Universal, EMI in Warner) na trgih glasbenih posnetkov.
- (13) Na podlagi sodne prakse evropskih sodišč, zlasti razsodbe v zadevi *Airtours*, so predpogoji za obstoj kolektivnega prevladujočega položaja med udeleženci na trgu naslednji: (i) skupni dogovor o pogojih usklajevanja; (ii) sposobnost nadzorovanja, ali se takšni pogoji upoštevajo; (iii) obstoj mehanizma zastraševanja v primeru odklonov; in (iv) tretje osebe (dejanski in potencialni konkurenti, stranke) ne morejo učinkovito ogroziti pričakovanih rezultatov usklajevanja.
- (17) Na podlagi povprečnih neto cen je Komisija odkrila neko vzporednico in relativno podobno gibanje cen glavnih proizvajalcev fonogramov na petih največjih trgih, v Franciji, Nemčiji, Italiji, Španiji in Združenem kraljestvu. Vendar ta opažanja kot takšna niso zadostna, da bi bilo mogoče sklepati, da je v preteklosti obstajalo usklajeno gibanje cen.
- (18) Zato je Komisija nadalje raziskala, ali so bili dodatni elementi, namreč cene po ceniku in popusti, usklajeni in dovolj pregledni, da bi bilo mogoče pridobiti zadostne dokaze o usklajevanju.
- (19) Komisija je našla nekatere znake o tem, da bi bile lahko PPD uporabljene kot podlaga, na kateri so glavni proizvajalci fonogramov v vseh petih državah članicah usklajevali svoje cene po ceniku. Kar zadeva popuste, je iz raziskave razvidno, da se je raven popustov pri različnih velikih proizvajalcih fonogramov nekoliko razlikovala in da nekatere vrste popustov niso bile dovolj pregledne, da bi bilo mogoče dokazati obstoj tajnega dogovora.

- (20) Poleg tega je Komisija analizirala, ali so na trgih glasbenih posnetkov prevladovale določene značilnosti, ki so spodbujale kolektivni prevladujoči položaj, zlasti ob upoštevanju homogenosti izdelkov, preglednosti in mehanizmov povračilnih ukrepov.
- (21) V zvezi s homogenostjo izdelkov je Komisija ugotovila, da je vsebina posameznih albumov raznovrstna, toda tudi to, da sta oblikovanje cen in trženje do neke mere standardizirana. Vendar ima heterogenost vsebine določene posledice za oblikovanje cen, zmanjšuje preglednosti na trgu in otežuje tajne dogovore, saj zahteva spremljanje na ravni posameznega albuma.
- (22) Glede preglednosti je Komisija ugotovila, da objava tedenskih lestvic, stabilnost skupne baze kupcev in spremljanje maloprodajnega trga na podlagi tedenskih poročil povečujejo preglednost trga in olajšujejo spremljanje usklajene politike. Vendar je raziskava prav tako pokazala, da je za spremljanje akcijskih popustov potrebno spremljanje na ravni posameznih albumov, kar zmanjšuje preglednost trga in otežuje tajne dogovore. Komisija navsezadnje ni našla zadostnih dokazov o tem, da so glavni proizvajalci fonogramov v preteklosti odpravili to pomanjkanje preglednosti.
- (23) Kar zadeva povračilne ukrepe, je Komisija raziskala, ali so se morda glavni proizvajalci fonogramov maščevali morebitnemu „goljuživemu“ glavnemu proizvajalcu fonogramov, zlasti tako, da so se znova začeli (začasno) obnašati konkurenčno ali da so „goljufa“ izključili iz skupnih projektov in sporazumov v zvezi s kompilacijami. Vendar Komisija ni našla zadostnih dokazov o tem, da bi se v preteklosti takšni povračilni ukrepi izvajali ali da bi se uporabljali za zastraševalne namene.
- Nizozemska, Švedska, Irska, Avstrija, Belgija, Danska, Finska, Norveška, Portugalska, Grčija*
- (24) V manjših državah članicah je Komisija prav tako odkrila znatno stopnjo podobnosti med PPD, ki bi jih lahko proizvajalci fonogramov načeloma uporabili kot podlago za usklajevanje cen. Vendar je preiskava tudi v manjših državah članicah razkrila določene razlike v stopnji popustov in pomanjkanje preglednosti v zvezi z nekaterimi popusti.
- (25) Ugotovitve Komisije glede homogenosti izdelkov, preglednosti trga in možnosti povračilnih ukrepov,

kakor so navedene zgoraj za večje države članice, veljajo tudi za manjše države članice.

Sklep

- (26) Komisija meni, da ni našla zadostnih dokazov o obstoju kolektivnega prevladujočega položaja petih največjih proizvajalcev fonogramov na trgih glasbenih posnetkov v kateri koli državi članici EGP.

B. Možnost ustvarjanja kolektivnega prevladujočega položaja na trgih glasbenih posnetkov

- (27) Komisija je prav tako preučila, ali bi združitev privedla do *ustvarjanja* kolektivnega prevladujočega položaja velikih proizvajalcev fonogramov v kateri koli državi članici EGP. Vendar pa glede na zgornje pripombe, zlasti v zvezi s preglednostjo trga, heterogenostjo vsebine izdelkov in povračilnimi ukrepi, Komisija meni, da učinek zmanjšanja števila velikih proizvajalcev fonogramov s pet na štiri po združitvi ne bo tako velik, da bi to lahko privedlo do oblikovanja kolektivnega prevladujočega položaja velikih proizvajalcev fonogramov na trgih glasbenih posnetkov.

C. Možnost ustvarjanja posamičnega prevladujočega položaja na trgih glasbenih posnetkov

- (28) Tretje osebe so izrazile zaskrbljenost, da bi skupno podjetje doseglo posamični prevladujoči položaj na trgih glasbenih posnetkov zaradi svojih vertikalnih povezav z Bertelsmannovimi medijskimi interesi. Trdijo namreč, da bi lahko Bertelsmann svoj položaj v televizijskih in radijskih postajah izrabil za preprečevanje konkurence in dajanje prednosti družbi SonyBMG, zlasti z zagotavljanjem posebno ugodnih cen ali preferencialne obravnave ali tako, da bi konkurentom preprečeval oglaševanje in promocijo njihovih izvajalcev na teh kanalih.
- (29) Komisija ugotavlja, da ni verjetno, da bi predlagano skupno podjetje doseglo posamični prevladujoči položaj na trgih glasbenih posnetkov v Nemčiji, na Nizozemskem, v Belgiji, Luksemburgu in Franciji, kjer je Bertelsmann dejaven prek televizijskih in radijskih postaj skupine RTL. Prednosti, ki izhajajo iz vertikalne integracije v Bertelsmannovi medijski skupini (npr. prek formata oddaje Pop Idol, ki pa po mnenju strokovnjakov za to industrijo ni več na vrhuncu svoje priljubljenosti), so že vključene v tržne deleže družbe BMG za leto 2003. Na podlagi teh tržnih deležev predlagano skupno podjetje ne dosega praga posamičnega prevladujočega položaja. Poleg tega Komisija ni našla nobenih dokazov o tem, da bi strategija, s katero bi Bertelsmann konkurentom preprečeval dostop do svojih televizijskih kanalov in radijskih postaj, lahko prinašala dobiček.

D. Možnost kolektivnega prevladujočega položaja na trgu na debelo dovoljenj za glasbo na spletu

- (30) Komisija opaža, da je trg legalne glasbe na spletu trenutno še v povojih, saj je večina spletnih mest, ki ponujajo glasbo na spletu, v EGP začela delovati šele nedavno. Zato je težko z gotovostjo sklepati o tržnih položajih glavnih proizvajalcev fonogramov, zlasti v zvezi z nacionalnimi trgi. Poleg tega se zdi, da podatki o glasbenih datotekah, ki so bile dejansko prenesene ali neposredno predvajane z interneta, ne dajejo jasne slike o tržnih položajih različnih udeležencev, prav tako ni na voljo javnih podatkov o tej industriji. Vendar je na podlagi informacij, ki jih je prejela Komisija, mogoče sklepati, da je tržni položaj glavnih proizvajalcev fonogramov na trgu na debelo dovoljenj za glasbo na spletu bolj ali manj podoben njihovemu položaju na trgih glasbenih posnetkov.
- (31) Glede na to, da so ti trgi še v začetni fazi razvoja in da obstajajo razlike v oblikovanju cen in pogojih uporabe v trenutnih sporazumih, je Komisija sklenila, da ni bilo mogoče najti zadostnih dokazov o obstoju kolektivnega prevladujočega položaja velikih proizvajalcev fonogramov na nacionalnih trgih dovoljenj za glasbo na spletu niti o tem, da bi koncentracija privedla do oblikovanja kolektivnega prevladujočega položaja na teh trgih.

E. Možnost posamičnega prevladujočega položaja na trgih distribucije glasbe na spletu

- (32) Tretje osebe so izrazile zaskrbljenost, da bi zaradi obravnavane transakcije Sony lahko pridobil posamični prevladujoči položaj na nacionalnih trgih distribucije glasbe na spletu preko svoje storitve za prenašanje glasbe z interneta, imenovane „Sony Connect“. Takšna zaskrbljenost je temeljila na ugotovitvah, da bi lahko Sony nadzor nad skupnim podjetjem izrabil za preprečevanje konkurence na prodajnem trgu distribucije glasbe na spletu, zlasti tako, da bi konkurenčnim spletnim platformam onemogočil dostop do glasbene knjižnice družbe SonyBMG ali da bi se do svojih konkurentov obnašal diskriminatorno, npr. v zvezi s pravili uporabe, časom objave novih pesmi in formatom, v katerem se prenašajo datoteke.
- (33) Komisija meni, da je storitev Sony Connect v Evropi trenutno še vedno v fazi uvajanja, potem ko je bila v

ZDA uvedena maja 2004. Zato trenutno nima deleža na trgu. Prav tako so določen položaj na trgu že pridobili drugi udeleženci (npr. OD2), nedavno pa so na trg vstopili oziroma so najavili, da bodo to storili kmalu, tudi novi udeleženci. Poleg tega bi se z oviranjem konkurentov predlagano skupno podjetje Sony BMG odpovedalo znatnim prihodkom od dovoljenj za posnetke, ki jih prodajajo konkurenti, pri čemer obstaja dvom, ali bi bila takšna strategija dobičkonosna.

F. Možni „prelitveni“ učinki v glasbenem založništvu

- (34) Tretje osebe so izrazile zaskrbljenost, da bi ustanovitev skupnega podjetja povzročila usklajevanje konkurenčnega obnašanja strank na tesno povezanih trgih glasbenega založništva.
- (35) Komisija meni, da bi lahko kakršno koli usklajevanje nastopilo zgolj v precej omejenem obsegu, saj založniške pravice večinoma upravljajo kolektivne organizacije (vsaj v primeru pomembnih mehaničnih in izvajalskih pravic). Kolektivne organizacije na podlagi veljavne zakonodaje podeljujejo dovoljenja po nediskriminacijskih pogojih in se z založniki, avtorji in skladatelji dogovarjajo o tanih. Komisija prav tako meni, da, v nasprotju z bojznijo nekaterih tretjih oseb, koncentracija ne bo privedla do tega, da bi se veliki proizvajalci fonogramov izognili kolektivnim organizacijam, saj za takšno strategijo ni dovolj trdnih dokazov.

III. SKLEP

- (36) Odločba na koncu ugotavlja, da predlagana koncentracija ne ustvarja ali krepi posamičnega ali kolektivnega prevladujočega položaja na nacionalnih trgih glasbenih posnetkov, dovoljenj za glasbo na spletu ali distribucije glasbe na spletu, katerega posledica bi bilo resno oviranje učinkovite konkurence na skupnem trgu ali na njegovem znatnem delu. Odločba nadalje ugotavlja, da obravnavana transakcija nima za cilj ali posledico usklajevanja konkurenčnega obnašanja matičnih družb skupnega podjetja, Sonyja in Bertelsmanna, na trgih glasbenega založništva. Odločba zato razglasa koncentracijo za združljivo s skupnim trgov in Sporazumom EGP v skladu s členi 2(2), 2(4) in 8(2) Uredbe o združitvi in členom 57 Sporazuma EGP.